मंथन

अखिल भारतीय तत्त्वज्ञान परिषद

२०१८

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn.)
Estd.1983

Co-ordinator
IQAC
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

पाहणाऱ्या,
तत्त्वज्ञानाच्या

•••

15.

मुल्यशिक्षण आणि सर्वांगीण विकास

–डॉ.आंबटकर वृषाली ओंकार

मानवी जीवनाला तत्त्वज्ञानापासुन वेगळ करणे,.अशक्य आहे. मानवी जीवन आणि तत्त्वज्ञान यांचा ज्या प्रमाणे, अतुट संबंध आहे. मुल्य मानवी जीवनाशी निगडीत असणारी सर्वात महत्त्वाची संकल्पना आहे. मुल्य कोणते आणि कसे असावे या संदर्भात तत्त्वज्ञानात विचारमंथन केले जाते आणि शिक्षणाच्या सहायाने त्याला कृती प्रधान बनविण्याचा आटोकाट प्रयत्न केला जातो.

मानवी जीवन, समाज आणि राष्ट्रविकास यांच्या सर्वांच्या संदर्भात 'मुल्य' संकल्पना अनन्य साधारण महत्त्वाची आहे. याचा सारासार विचार करुन इतर घटकाप्रमाणे मुल्य शिक्षणाला शिक्षण संकल्पनेत महत्त्वाचे स्थान असावे या अनुशंगाने प्रयत्न करणे महत्वाचे ठरते. मुल्यशिक्षणाशिवाय शिक्षण संकल्पनाच अपूर्ण आहे. सर्वांगीण विकासात प्रामुख्याने मुल्य संस्काराचाच समावेश असतो. म्हणून मानवी मुल्य जोपासने हे मानवी जीवनाचे उद्दीष्ट असले पाहीजे या अनुशंगाने डॉ. राधाकृष्णन म्हणतात, आपण एक संस्कृतीचे मुल्य व श्रेष्ठत्त्व हे भौतिक समृध्दी वा शासकीय यंत्रणेवर अवलंबुन नसुन माणसांच्या चारीत्र्यावर आहे. म्हणजे मानवी चारीत्र्य हे सर्व विकासाचे मुळ आहे.

गृहीतके :

1) 'मुल्य' शिवाय शिक्षण अपूर्ण आहे.
2) शिक्षणाशिवाय सर्वांगीण विकास साधता येत नाही.
3) चारीत्र्य निर्मीती हि मुल्य संवंधन आणि जोपासनेतुन होते.
4) नैतीक मुल्य संवंधन करणे हि वर्तमान काळाची गरज आहे.

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn.) Estd. 1983

Co-ordinator
IQAC
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

अनुक्रमणिका

01.The ancient Indian values: Their applicability in 21st century
-Dr.Vijay Srinath Kanchi ...07

02.Significance of Philosophy in the Global Scenario
-Dr.Sharmila Virkar ...14

03.Unlearning the 'I' to prevent Conflicts and Chaos.
-Dhanshree Patrikar. ...17

04.Environmental ethics -Yerule Shital Rudramani ...22

05.विकासवाद एवं परमाणुवाद तथा आधुनिक विज्ञान
- डॉ.सुनील वसंतराव साळुंके ...26

06.भ्रूणहत्या: एक दार्शनिक विमर्श -प्रा. वैशाली माधवराव दिवे ...31

07.तत्त्वज्ञ कोण आहे ? - डॉ.सुरेन्द्र गायधने ...36

08.तत्त्वज्ञान समकालीन मुलभूत तथ्यांमध्ये वसते का? : प्रो. जॉन सर्ल
- डॉ.हरीश नवले ...40

09.वर्तमान जागतिक परिदृश्यात तत्त्वज्ञानाची सार्थकता
- डॉ.विजय शेडगे ...45

10.ईश्वर : धर्माचा की तत्त्वज्ञानाचा ? -उमेश उईके ...49

11.वर्तमान जागतिक परिदृश्यात धार्मिक तत्त्वज्ञानाची उपयुक्तता
- डॉ.नरवाडे बालाजी ...53

12.वर्तमान जागतिक परिदृश्यात राजकीय नीतिशास्त्राची सार्थकता
- डॉ. मुबीन शेख ...56

13.भ्रष्टाचार निर्मुलनात नैतिक तत्त्वज्ञानाची उपयुक्तता
- डॉ. प्रभाकर रामलिंग किर्तनकार ...60

14.जागतिक दहशतवाद निर्मुलनात तत्त्वज्ञानाची उपयुक्तता
- डॉ.अनिल लक्ष्मणराव शिंदे ...62

15.मुल्यशिक्षण आणि सर्वांगीण विकास - डॉ.आंबटकर वृषाली ओंकार ...65

16.तत्त्वज्ञानाचा इतर क्षेत्राशी संबंध
- प्रा. लड्डे धनराज तुकाराम ...70

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn.) Estd.1983

Co-ordinator
IQAC
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

संपादक - सुरेंद्र मायधने, सुनील शाळुंके, सुनीताई ...
मंथन आणि महाजन

प्रकाशन: नोव्हेंबर 2018

प्रकाशक: ओंकार शाक मोरे

नेत्री प्रकाशन

ISBN- 978-93-85810-43-6

Co-ordinator
IQAC
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn.)
Estd.1983